

Barnets lærende hjerne

Anmeldelse af grundbog, der bygger bro mellem moderne hjerneforskning, kognitions- og neuropsykologi og praktisk pædagogik.

“Barnets lærende hjerne” giver en gennemgang af barnets kognitive funktion, dysfunktioner samt interventionsmetoder til støtte og undervisning af børn. Tilgangen fokuserer på barnets ressourcer og forsøger at give pædagogiske metoder, der kan virke inkluderende for alle børn. Læseren er i kyndige hænder på baggrund af forfatterens viden om børns kognitive udvikling i alle dens facetter samt erfaring i pædagogiske metoder på området, der integreres på smidig og forståelig vis.

Bogen henvender sig til pædagoger og lærere og gennemgår de vigtigste kognitive funktioner og dysfunktioner for barnets udvikling, læring og trivsel i institutioner. Den kommer omkring et stort område, uden at afsnittene mister fokus. Fx er der i kapitlet “Affektive Funktioner” et interessant afsnit om selvværd, og hvordan forældre og fagfolk kan hjælpe med at højne et barns selvværd.

Den største styrke ligger i integrationen af caseeksempler og pædagogiske metoder i forlængelse af kognitiv viden, der situerer og giver mening til det faglige stof. Caseeksemplerne og metoderne gives for hvert område, der gennemgås, og de pædagogiske metoder synes relevante for psykologer, der ønsker indsigt i pædagogiske metoder for børn med ualmindelig udvikling.

Metoderne virker anvendelige, og der gives en bred vifte af anvisninger, som kan afprøves i samspil med barnet og barnets omgivelser. Derfor lykkes forfatterne med at integrere moderne hjerneforskning, kognitions- og neuropsykologi med pædagogiske metoder for at skabe rummelighed for alle børn.

Kender barnet bedst

Forfatterne viser stor forståelse for problematikker i det daglige, i institutioner og i hjemmet, for børn med almindelig eller ualmindelig udvikling. De giver sagligt, men relevant deres egen holdning til kende, med barnets perspektiv i fokus, og forholder sig fx kritisk til, hvordan samfundsnormer har indflydelse på

forståelse af børns udvikling: Er det “barnet, der har et problem, eller (...) den måde, vi har indrettet os på, der er et problem. Derfor tager interventionsformerne også udgangspunkt i de samfundskrav, der stilles til barnet på de forskellige alderstrin, men med synspunktet, at det ikke kun er barnet, der skal tilpasse sig omgivelserne, men også omgivelserne, der skal tilpasses det enkelte barns behov, og kompensere i størst muligt omfang for svagheder hos barnet med en ualmindelig udvikling.”

Der gives et eksempel på, at det ikke giver mening at give læsehjælp på konventionel vis til et barn med eksekutive problemer, hvis problemerne ikke er her, men i frikvarteret, eller når der er emneuge. Når der tages udgangspunkt i, hvor børnene oplever problemer, vil der være mening med tiltagene, og motivationen vil derfor være langt større.

Pædagoger og lærere anerkendes for den vigtige position i deres arbejde og i den psykologiske udredning, da det er dem, der kender barnet bedst uden for familien. I forhold til børn med følelsesmæssige vanskeligheder beskrives det, at pædagoger og lærere kan gøre rigtig meget for barnet, selv om det kan føles som mere, end de kan magte. Men det pointeres “det vigtigste er, at børnenes behovs ses, og at de ansvarlige reelt påtager sig deres ansvar i stedet for at videregive det. Lærere og pædagoger, som ser barnet i eksistentiel betydning, kan afgjort gøre en forskel.”

Bogen kan varmt anbefales til fx psykologer, pædagoger, lærere samt forældre til børn med kognitive dysfunktioner, da forfatterne formidler en glimrende forståelse, stor erfaring og brugbar fokusering på barnets ressourcer. Forfatterne holder en positiv tone med fokus på succeserne og opfordrer til at håb om fremgang i samarbejdet med et barn med kognitive vanskeligheder, men anerkender samtidig, at samarbejdet kan være meget hårdt. ■

Mai Andrés

BOGDATA

Helle Kjærgård, Bente Støvring og Aase Tromborg “Barnets lærende hjerne – Børneneuropsykologi, kognition og neuropædagogik”. Frydenlund; 2012. 280 sider, 349 kr.